

Polisi Cloi mewn Argyfwng Ysgol Bro Idris
Ysgol Bro Idris Lockdown Policy
2023/2024

1. Cefndir

Ar adegau prin iawn, efallai y bydd angen cau'r ysgol fel nad yw'n bosib i unrhyw un gael mynediad o'r tu allan. Bydd hyn yn sicrhau bod disgyblion, staff ac ymwelwyr yn ddiogel mewn sefyllfaoedd lle mae perygl ar dir yr ysgol neu yng nghyffiniau'r ysgol.

Dylai gweithdrefnau Cloi mewn Argyfwng gael eu hystyried yn ymateb synhwyrol a chymesur i unrhyw ddigwyddiad allanol neu fewnol sydd â'r potensial i beri bygythiad i ddiogelwch staff a myfyrwyr yr ysgol. Nod y gweithdrefnau yw amharu cyn lleied â phosibl ar yr amgylchedd dysgu, wrth sicrhau diogelwch yr holl ddisgyblion a'r staff. Gellid bod angen gweithredu gweithdrefnau Cloi mewn Argyfwng ar gyfer nifer o sefyllfaoedd, ond gallai rhai o'r rhai mwyaf nodweddiadol fod:

- yn cael gwybod am ddigwyddiad/aflonyddwch sifil yn y gymuned leol (gyda'r potensial i beri risg i staff a disgyblion yn yr ysgol);
- Rhywun heb ganiatâd ar safle'r ysgol (gyda'r potensial i beri risg i staff a disgyblion);
- Rhybudd yn cael ei dderbyn ynglŷn â risg yn lleol, o lygredd aer (pluen fwg, cwmwl nwy ac ati);
- Tân mawr yng nghyffiniau'r ysgol;
- Ci peryglus yn crwydro'n rhydd gerllaw'r ysgol.

2. Rhoi gwybod bod angen Cloi mewn Argyfwng

Cenir cloch yr ysgol am gyfnodau byr iawn i hysbysu staff bod rhaid rhoi'r weithdrefn cloi mewn argyfwng ar waith ar unwaith. Bydd staff y Swyddfa yn defnyddio'r ffôn mewnol i hysbysu oedolion o fewn pob safle yn Ysgol Bro Idris drwy ddweud '**CLOI MEWN ARGYFWNG LLAWN/RHANNOL**' ac anfonir neges destun ac e-bost i'r holl staff ar unwaith.

Mewn sefyllfa o beidio â chael cloch ar y safle, bydd y Pennaeth Safle'n ysgwyd cloch llaw, gan anfon neges destun ac e-bost i'r holl staff ar unwaith.

3. Rheoli sefyllfa Cloi mewn Argyfwng

Caiff y sefyllfa ei rheoli gan yr uwch dîm rheoli a dylai'r holl staff barhau mewn safle Cloi mewn Argyfwng hyd nes i aelod o'r uwch dîm rheoli ddweud fel arall wrthynt.

3.1 Rolau staff unigol:

- Dylai staff blaen y Swyddfa sicrhau bod eu Swyddfa yn cael ei chloi, galw'r heddlu ar unwaith os oes angen a hysbysu aelodau'r uwch dîm rheoli.
- Dylai'r Pennaeth Strategol/uwch dîm rheoli neu aelod o staff y Swyddfa gloi'r drysau allanol a mynedfeydd yr ysgol.
- Dylai Staff unigol mewn ystafelloedd dosbarth gloi/cau drws (drysau) dosbarth a ffenestri.
- Y staff arlwygo i gloi pob drws i'r gegin a diffodd y goleuadau.

4. Cynllun Cloi mewn Argyfwng

4.1 RHANNOL

Hysbysiad a roddir i staff: ' CLOI'N RHANNOL MEWN ARGYFWNG '

Gall hyn fod o ganlyniad i ddigwyddiad/ymyrraeth sifil yn y gymuned leol sydd â'r potensial i beri risg i staff a disgyblion yn yr ysgol. Gall hefyd fod o ganlyniad i dderbyn rhybudd ynghylch perygl llygredd aer ac ati.

Gweithredu ar unwaith:

- Pob gweithgaredd awyr agored yn dod i ben ar unwaith, disgyblion a staff yn dychwelyd i mewn i'r adeilad;
- Holl staff a disgyblion i aros yn yr adeilad a chloi'r drysau allanol a ffenestri;
- Yn ddibynol ar yr amgylchiadau mae'n bosib gellir caniatáu symud yn rhwydd o fewn yr adeilad
Mae pob sefyllfa yn wahanol. Pan fydd yr holl staff a disgyblion yn ddiogel y tu mewn, bydd uwch dîm rheoli'r Ysgol yn cynnal asesiad risg parhaus a deinamig yn seiliedig ar gyngor gan y gwasanaethau brys. Gellir cyfleu hyn i'r staff a'r disgyblion.

Mae 'Cloi'n rhannol mewn Argyfwng' yn fesur rhagofalus ond mae'n rhoi'r ysgol mewn sefyllfa o barodrwydd (wrth gadw rhywfaint o normalrwydd) pe bai'r sefyllfa'n gwaethygu.

Os oes problem llygredd aer, gellir cau fentiau awyr (lle bo modd) fel rhagofal ychwanegol. Bydd y gwasanaethau brys yn cynghori ynghylch y ffordd orau o weithredu mewn perthynas â'r bygythiad sy'n bodoli.

4.2 CLOI'N LLAWN MEWN ARGYFWNG

Hysbysiad a roddir i staff: CLOI'N LLAWN MEWN ARGYFWNG

Golyga hyn bod bygythiad uniongyrchol i'r ysgol ar hyn o bryd a gall fod yn gam ymlaen o sefyllfa o Gloi Rhannol mewn Argyfwng.

Gan ein bod yn ysgol ar 6 Safle, bydd trefniadau pob safle yn amrywio yn ôl maint a lleoliad:

Gweithredu ar unwaith:

Gan ein bod yn ysgol ar 6 Safle, bydd trefniadau pob safle yn amrywio yn ôl maint a lleoliad:

Safle Friog	Safle Llanelltyd	Safle Dolgellau	Safle Rhyd-y-main	Safle Dinas Mawddwy	Prif Safle
<p>Os oes peryg difrifol ar dir yr ysgol rhaid:-</p> <p>Chwythu'r chwiban x 3</p> <p>Pennaeth Safle yn ffonio gwasanaethau brys.</p> <p>Pennaeth Safle yn hysbysu'r UDRh/Swyddfa o'r sefyllfa.</p> <p>Gweithgareddau awyr agored (iard , cau, ardal y Cyfnod Sylfaen) i ddod i ben yn syth a mynd i fewn i'r adeilad.</p> <p>Pa ystafell???</p> <p>Cau a chloi drysau a chau ffenestri. Cau'r llenni.</p> <p>Cadw yn glir o olwg drysau allanol/unrhyw ffenestr heb lenni.</p> <p>Staff i ddiffodd goleuadau, byrddau gwyn a sgriniau cyfrifiaduron y safle.</p> <p>Os yw'r larwm tân yn canu - mae'n rhaid gadael yr adeilad.</p> <p>Pan glywir y gloch yn canu 2 waith am gyfnodau byr bydd y staff yn gwybod bod y cyfnod cloi mewn argyfwng ar ben.</p> <p>Ar ôl i'r gloch ganu - pawb i fynd i'w ystafell ddosbarth arferol.</p> <p>Staff i wneud y gofrestr i sicrhau bod pawb yn y dosbarth.</p>	<p>Os perygl difrifol ar dir yr ysgol -</p> <p>Staff yn ffonio gwasanaethau brys</p> <p>Os oes plant allan ar yr iard - pob gweithgaredd awyr agored yn dod i ben ar unwaith</p> <p>Disgyblion a Staff yn dychwelyd i mewn i'r adeilad</p> <p>Cloch yn canu 3 gwaith mewn cyfnodau byr i hysbysu'r staff a disgyblion</p> <p>Staff i ffonio'r Brif Safle</p> <p>Staff i sicrhau bod y drysau allanol wedi'u cloi</p> <p>Staff i gau drysau eu dosbarthiadau</p> <p>Staff i gau ffenestri'r dosbarth a thynnu'r llenni</p> <p>Staff i ddiffodd goleuadau, byrddau gwyn a sgriniau cyfrifiaduron y safle</p> <p>Plant dosbarth CA2 o dan y byrddau yn y dosbarth</p> <p>Plant CS yn mynd i'r toiled CS gan gloi y drws hefyd.</p>	<p>Safle CA2</p> <p>Os perygl difrifol ar dir yr ysgol -</p> <p>Staff yn ffonio gwasanaethau brys</p> <p>Os oes plant allan ar yr iard - pob gweithgaredd awyr agored yn dod i ben ar unwaith</p> <p>Disgyblion a Staff yn dychwelyd i mewn i'r adeilad</p> <p>Cloch yn canu 3 gwaith mewn cyfnodau byr i hysbysu'r staff a disgyblion</p> <p>Staff i ffonio'r Brif Safle a Safle'r Cyfnod Sylfaen (os oes peryg i'r Cyfnod Sylfaen)</p> <p>Staff i sicrhau bod y drysau allanol wedi'u cloi</p> <p>Staff i gau drysau eu dosbarthiadau</p> <p>Staff i gau ffenestri'r dosbarth a thynnu'r llenni</p> <p>Staff i ddiffodd goleuadau, byrddau gwyn a sgriniau cyfrifiaduron y safle</p> <p>Disgyblion i eistedd yn dawel allan o olwg y ffenestri</p> <p>Os oes plant o gwmpas yr adeilad - y plant i fynd i'r dosbarth agosaf ac aros yno</p> <p>Os yw'r larwm tân yn canu - mae'n rhaid gadael yr adeilad.</p> <p>Pan glywir y gloch yn canu 2 waith am gyfnodau byr bydd y staff yn</p>	<p>Mewn achos peryg difrifol ar dir yr ysgol rhaid:-</p> <p>Chwythu'r chwiban x 3</p> <p>Pennaeth Safle yn ffonio gwasanaethau brys.</p> <p>Pennaeth Safle yn hysbysu'r UDRh/Swyddfa o'r sefyllfa.</p> <p>Os tu allan, pawb ar y safle yn dod i mewn i'r adeilad, i ddosbarth y Dreigiau Bach.</p> <p>Pennaeth Safle yn cloi pob drws allanol a phob drws dosbarthiadau.</p> <p>Pennaeth Safle yn cloi pob ffenest a tynnu y bleinds i lawr</p> <p>Disgyblion i eistedd yn dawel allan o olwg ffenestri/drysau allanol (e.e o dan ddesg neu o amgylch cornel).</p> <p>Staff i ddiffodd goleuadau, byrddau clyfar a sgriniau cyfrifiaduron.</p> <p>Disgyblion sydd ddim yn y dosbarth i fynd i ddosbarth y Dreigiau Bach ac aros yno.</p> <p>Os yw'r larwm tân yn canu mae'n rhaid gadael yr adeilad.</p> <p>Pawb i aros yn nosbarth y Dreigiau Bach yn ddiogel hyd nes clywir y chwiban yn canu x 2.</p> <p>Ar ol i'r cyfnod Cloi Mewn Argyfwng ddod i ben, pawb i dychwelyd i'w dosbarthiadau arferol.</p>	<p>Os oes perygl difrifol ar dir yr ysgol bydd y Pennaeth Safle yn ffonio'r gwasanaethau brys ar unwaith.</p> <p>Gweithgareddau awyr agored-bydd yr aelod staff sydd allan gyda'r disgyblion yn chwythu eu chwiban 3 gwaith a bydd y weithgaredd yn dod i ben ar unwaith.</p> <p>Staff i sicrhau bod y drysau allanol wedi'u cau/cloi</p> <p>Bydd y disgyblion a'r Staff sydd allan yn dychwelyd i mewn i'r adeilad ac yn mynd yn syth i'r ystafell ddyfnodedig-sef dosbarth y Gwyliaid.</p> <p>Bydd y Pennaeth Safle yn canu'r gloch 3 gwaith mewn cyfnodau byr i hysbysu'r staff a'r disgyblion sydd i mewn yn yr adeilad fod cloi mewn argyfwng yn digwydd.</p> <p>Ar ol sicrhau fod pawb wedi cyrraedd yr ystafell gloi yn ddiogel, byddwn yn cloi drysau y dosbarth a chau'r llenni.</p> <p>Staff i ddiffodd goleuadau, byrddau gwyn a sgriniau cyfrifiaduron yn y dosbarth a phawb i eistedd yn dawel yn y canol o olwg y ffenestri</p> <p>Bydd y Pennaeth Safle yn ffonio'r Brif Safle i hysbysu o'r cloi mewn argyfwng.</p> <p>Os yw'r larwm tân yn canu - mae'n rhaid gadael yr adeilad.</p> <p>Pan fydd yn ddiogel, byddwn yn chwythu ein chwiban ddwy waith ac yn dad gloi ac agor y drysau ac</p>	<p>Pob disgybl i dychwelyd i'r ystafell agosaf (ystafell ddosbarth, ystafell diwtor neu leoliad arall y cytunwyd arno e.e. chwaraeon/gwasanaeth/neuadd fwyta);</p> <p>Drysau allanol wedi'u cloi. Drysau ystafell ddosbarth wedi'u cloi (lle mae aelod o staff â gorïad yn bresennol); Mae ffenestri wedi'u cloi, Llenni wedi'u tynnu, disgyblion yn eistedd yn dawel allan o olwg ffenestri/drysau allanol (e.e. o dan ddesg neu o amgylch cornel). Goleuadau, byrddau clyfar a sgriniau cyfrifiaduron wedi'u diffodd;</p> <p>Y gofrestr wedi cwblhau - gall y Swyddfa gysylltu â phob dosbarth yn ei dro i gael adroddiad presenoldeb;</p> <p>Bydd disgyblion neu staff nad ydynt yn y dosbarth am ryw reswm pan genir yr arwydd argyfwng (e.e. gan eu bod yn y toiled) yn mynd i'r ystafell ddosbarth agosaf ac yn aros yno.</p> <p>Dylai staff a disgyblion aros yn y fan a'r lle nes eu bod yn cael gwybod fel arall gan un ai aelod o'r UDRh neu'r gwasanaethau brys. Os yw'r larwm tân yn canu ar unrhyw adeg yn ystod y cyfnod o Gloi mewn Argyfwng dylid gadael yr adeilad ar unwaith.</p> <p>Os yw'n ymarferol, dylai staff roi gwybod i'r swyddfa flaen dros y ffôn eu bod wedi Cloi mewn</p>

<p>Gadael i'r swyddfa wybod ar unwaith am unrhyw ddisgybl na chawsant eu cyfrif.</p>		<p>gwybod bod y cyfnod cloi mewn argyfwng ar ben.</p> <p>Ar ôl i'r gloch ganu - pawb i fynd i'w ystafell ddosbarth arferol</p> <p>Staff i wneud y gofrestr i sicrhau bod pawb yn y dosbarth.</p> <p>Safle Cyfnod Sylfaen Dolgellau</p> <p>Os perygl difrifol ar dir yr ysgol -</p> <p>Staff yn ffonio gwasanaethau brys</p> <p>Os oes plant allan ar yr iard - pob gweithgaredd awyr agored yn dod i ben ar unwaith</p> <p>Disgyblion a Staff yn dychwelyd i mewn i'r adeilad</p> <p>Cloch yn canu 3 gwaith mewn cyfnodau byr i hysbysu'r staff a disgyblion</p> <p>Staff i ffonio'r Brif Safle ac i ffonio'r Pennaeth Safle</p> <p>Staff i sicrhau bod y drysau allanol wedi'u cloi</p> <p>Staff i gau drysau eu dosbarthiadau</p> <p>Staff i gau ffenestri'r dosbarth a thynnu'r llenni</p> <p>Staff i ddiffodd goleuadau, byrddau gwyn a sgriniau cyfrifiaduron y safle</p> <p>Disgyblion i eistedd yn dawel allan o olwg y ffenestri</p> <p>Os oes plant o gwmpas yr adeilad - y plant i fynd i'r dosbarth agosaf ac aros yno</p> <p>Os yw'r larwm tân yn canu - mae'n rhaid gadael yr adeilad.</p>	<p>Staff i gofrestru a rhoi gwybod i'r Swyddfa ar unwaith am unrhyw ddisgyblion na chawsant eu cyfrif.</p>	<p>yn gadael i bawb fynd yn ol i'w gweithgareddau.</p> <p>Staff i sicrhau bod pawb wedi cyrraedd yn ol yn ddiogel yn y dosbarth</p>	<p>Argyfwng ac os oes yna ddisgyblion heb gyrraedd y dosbarth.</p> <p>Yn ystod y cyfnod Cloi mewn Argyfwng bydd y staff yn cadw llinellau cyfathrebu cytunedig ar agor ond ni fyddant yn gwneud galwadau diangen i'r swyddfa ganolog rhag peri oedi o ran cyfathrebu pwysicach.</p> <p>NI DDYLAI UNRHYW UN SYMUD O GWMPAS YR YSGOL/SAFLE</p> <p>Staff i gefnogi plant i gadw'n dawel a llonydd.</p> <p>Cyn gynted ag y bo modd ar ôl i'r cyfnod Cloi mewn Argyfwng ddod i ben dylai athrawon a disgyblion ddychwelyd i'w ystafelloedd cofrestru arferol er mwyn gallu galw'r gofrestr a rhoi gwybod i'r Swyddfa ar unwaith am unrhyw ddisgyblion na chawsant eu cyfrif.</p>
--	--	--	--	---	--

		<p>Pan glywir y gloch yn canu 2 waith am gyfnodau byr bydd y staff yn gwybod bod y cyfnod cloi mewn argyfwng ar ben.</p> <p>Ar ôl i'r gloch ganu - pawb i fynd i'w ystafell ddosbarth arferol</p> <p>Staff i wneud y gofrestr i sicrhau bod pawb yn y dosbarth.</p>			
--	--	---	--	--	--

5. Gwasanaethau Brys

Mae'n bwysig parhau i gyfathrebu â'r Gwasanaethau Brys gan mai hwy sydd yn y sefyllfa orau i gynnig cyngor wrth i sefyllfa ddatblygu. Yn ddibynnol ar ddifrifoldeb y sefyllfa gall y gwasanaethau brys fod yn amgylchynu'r Ysgol ac yn atal unrhyw un ddod at y safle. Byddant yn cefnogi penderfyniad y Pennaeth Strategol ynglŷn ag amseriad cyfathrebu â rhieni.

Os bydd y sefyllfa'n parhau'n hir neu'n fwy difrifol, gall yr awdurdod lleol ddarparu cymorth dyngarol drwy sefydlu Canolfan dderbyn ar gyfer teulu a ffrindiau y tu allan i'r ardal sydd wedi'i hamgylchynu.

6. Cyfathrebu â Rhieni

Dylid rhannu gwybodaeth â rhieni ynghylch y weithdrefn Cloi mewn Argyfwng ac yn benodol ynghylch y trefniadau ar gyfer cyfathrebu â'r rhieni mewn sefyllfa o'r fath, yn rheolaidd naill ai drwy gylchlythyr arferol neu drwy wefan yr ysgol.

Os digwydd sefyllfa Cloi mewn Argyfwng, dylid rhoi gwybod i'r rhieni am unrhyw ddigwyddiad neu ddatblygiad cyn gynted ag sy'n ymarferol gwneud hynny. Mae'n amlwg y bydd rhieni'n poeni ond bydd cyfleu gwybodaeth gywir yn rheolaidd yn helpu i leddfu gormod o bryder.

Dylid rhoi digon o wybodaeth i rieni am yr hyn fydd yn digwydd er mwyn iddynt:

- Fod yn dawl eu meddwl bod yr ysgol yn deall eu pryder am les eu plentyn, ac yn gwneud popeth posibl i sicrhau ei d/diogelwch;
- Beidio cysylltu â'r ysgol. Gallai galw'r ysgol glymu llinellau ffôn sydd eu hangen i gysylltu ar y Gwasanaethau Brys;
- Beidio dod i'r ysgol. Gallent ymyrryd â mynediad y Gwasanaethau Brys i'r ysgol a rhoi eu hunain ac eraill mewn perygl;
- Aros i'r ysgol gysylltu â nhw ynghylch pryd mae'n ddiogel iddyn nhw ddod i nôl eu plant, ac o le y dylent eu nôl

Mae'r ysgol yn deall bod rhieni'n poeni am les eu plant ac fe fydd popeth posib yn cael ei wneud i sicrhau diogelwch y disgyblion. Fodd bynnag, bydd angen i'r rhieni ddeall os yw'r ysgol mewn sefyllfa Cloi mewn Argyfwng Llawn ni fydd unrhyw un o bosib yn ymateb i alwadau ffôn, bydd y drysau allanol ar glo ac na fydd neb yn cael mynd i mewn nac allan o'r adeilad.

7. Ymarferion Cloi Mewn Argyfwng

Bydd ymarferion Cloi mewn Argyfwng yn digwydd o leiaf unwaith y flwyddyn er mwyn sicrhau bod pawb yn gwybod yn union beth i'w wneud mewn sefyllfa o'r fath. Bydd yr ymarferion yn cael eu monitro a rhoddir adborth i staff fel bod modd gwella'r weithdrefn lle bo'r angen

8. Adolygu'r Polisi a'r weithdrefn

Bydd y polisi a'r gweithdrefnau hyn yn cael eu hadolygu'n flynyddol fel rhan o'r cynllun tân a gadael brys a'r polisi lechyd a Diogelwch.

Polisi Cloi Mewn Argyfwng Ysgol Bro Idris

Mabwysiadwyd ddiwethaf: Corff Llywodraethol Ysgol Bro Idris, 25ain o Fedi, 2023

Dyddiad mabwysiadu nesaf: Tymor yr Hydref, 2024

Llofnod Cadeirydd y Corff Llywodraethol: Angharad Rowlands

Dyddiad: 25.09.2023

Llofnod y Pennaeth Strategol: J.Owen

Dyddiad: 25.09.2023